

Pracovný zošit pripraví artikulačné orgány detí na ľahšie zvládnutie výslovnosti náročných hlások – predovšetkým Č, Š, Ž, C, S, Z, L, R.

Je venovaný najmä deťom vo veku 3 – 6 rokov, ktoré ešte nemajú osvojenú čistú výslovnosť. Prostredníctvom jednoduchej ilustrovanej logopedickej riekanky ich hrovou formou motivuje k oromotorickým cvičeniam. Fotografie im ukážu, ako si správne rozcvičiť nielen "jazýček". Zošit slúži aj ako maľovanka s krátkou grafomotorickou časťou na rozvojemnej motoriky.

Ilustrovaná logopedická rozcvička je určená všetkým, ktorí pracujú s deťmi v predškolskom veku – logopédom, špeciálnym pedagógom, učiteľom MŠ a najmä rodičom, ktorí chcú hrovou formou motivovať svoje deti k domácejmu cvičeniu.

ROZCVIČME SI JAZÝČEK

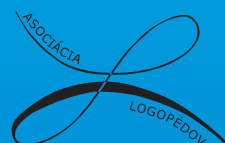
Ilustrovaná logopedická rozcvička

Martina Zubáková

© INFRA Slovakia, s. r. o., pedagogické vydavateľstvo
e-mail: objednavky@kafomet.sk
www.infraslovakia.sk

Odporúča Slovenská asociácia logopédov.

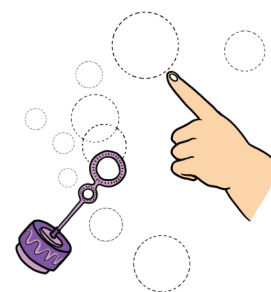
infra
Slovakia

O AUTORKE

Mgr. art. Mgr. Martina Zubáková, PhD.

Vyštudovala Strednú pedagogickú školu v Prešove, Vysokú školu múzických umení v Bratislave v odbore tanečné umenie a Pedagogickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave v odbore logopédia, z ktorého získala aj titul PhD. Je mamou dvoch chlapcov (3 a 9 rokov). V súčasnosti pôsobí na Katedre logopédie PdF UK v Bratislave.

**BUBLINU SI NAFÚKNEME,
PRŠTEKMI JU HNEĎ PRASKNEME.**

**DO CHLEBÍKA ZAHRYZNEME,
KÚSOK DOBRE POŽUJEME.**

**V LÍČKU CUKRÍK JAHODOVÝ,
V DRUHOM KYSLÝ CITRÓNOVÝ.**

**NA FOTKE SA USMEJEME,
ZÚBKY KRÁSNE UKÁŽEME.**

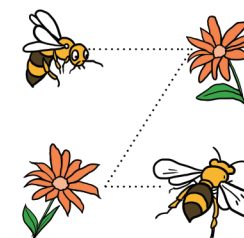
**HODINY NÁM TIKAJÚ,
POMALIČKY TIK-TAK, TIK-TAK,
VČIELKY RÝCHLO LIETAJÚ
Z KVETU NA KVET, VERU TAK.**

**V MORI PLÁVA VEĽKÁ RYBA,
V AKVÁRIU MALÁ RYBKA.**

**MAČIČKA SA OBLIZUJE,
Z MISKY MLIEKO VYLIZUJE.
LIETADLO, HĽA, STÚPA NAHOR,
KEĎ PRISTÁVA, KLESÁ NADOL.**

**SLONÍK DVÍHA CHOBOT HORE,
SLIMÁK NOSÍ DOMČEK DOLE.**

**STIERAČE UŽ STIERAJÚ,
ZÚBKY TAKTO CVAKAJÚ.**

ŠIKOVNÝ JAZÝČEK

Mgr. M. Košútová, PaedDr. E. Staňová
Logopedický materiál
s hrami na rozvoj slovnej zásoby,
výslovnosti sykaviek, sluchového
vnímania a pozornosti detí.

SYKAVKY ZÁBAVNÉ

Mgr. M. Košútová, PaedDr. E. Staňová
Trénovanie správnej výslovnosti
hlások S, Z, C, Š, Ž, Č

ROZCVIČME SI JAZÝČEK

Mgr. art. Mgr. M. Zubáková, PhD.
Ilustrovaná logopedická rozcvička

Tipy a námety na prácu s logopedickou rozcvičkou

Oromotorické cvičenia môžeme realizovať buď individuálnou, alebo skupinovou formou. Individuálne je logopedickú rozcvičku vhodné praktizovať pred zrkadlom, aby dieťa vedelo svoje pohyby korigovať za pomoci dospelého. Najprv každý pohyb dieťaťa vysvetlíme izolovane, dieťa si pohyb vyskúša a dospelý opraví prípadné chyby.

Skupinovo môžeme cvičenia realizovať aj bez pracovného zošita. Sedíme v polkruhu a deťom dané pohyby ukazujeme. V praxi veľmi dobre funguje, ak deti sedia v polkruhu pred dospelým tak, aby každé dieťa videlo na jeho tvár (dbáme o to, aby deti neboli príliš ďaleko, pretože potrebujú vidieť detaily na tvári). Osvedčil sa sed s prekříženými nohami, keď je možné veľmi dobre vystrieť chrbát, ruky sú voľne položené na kolenách, hrudník je otvorený, hlava vzpriamená. Dôležité je, aby sa deti nehrbili, pretože vtedy sa skracuje nielen posturálne, ale

i dýchacie svalstvo. Upozorníme deti na to, že dýchacia trubica musí byť otvorená, aby mohol ľahko prechádzať výdychový prúd, pri ktorom rozprávame. Dospelý (rodič či učiteľ) predstavuje pre deti vzor nielen v rečovej oblasti, ale i v oblasti správneho držania tela. Najmä pri tejto rozcvičke by sme mali byť pre deti príkladom.

Na úvod oromotorickej rozcvičky odporúčame použiť osvedčenú riekanku:

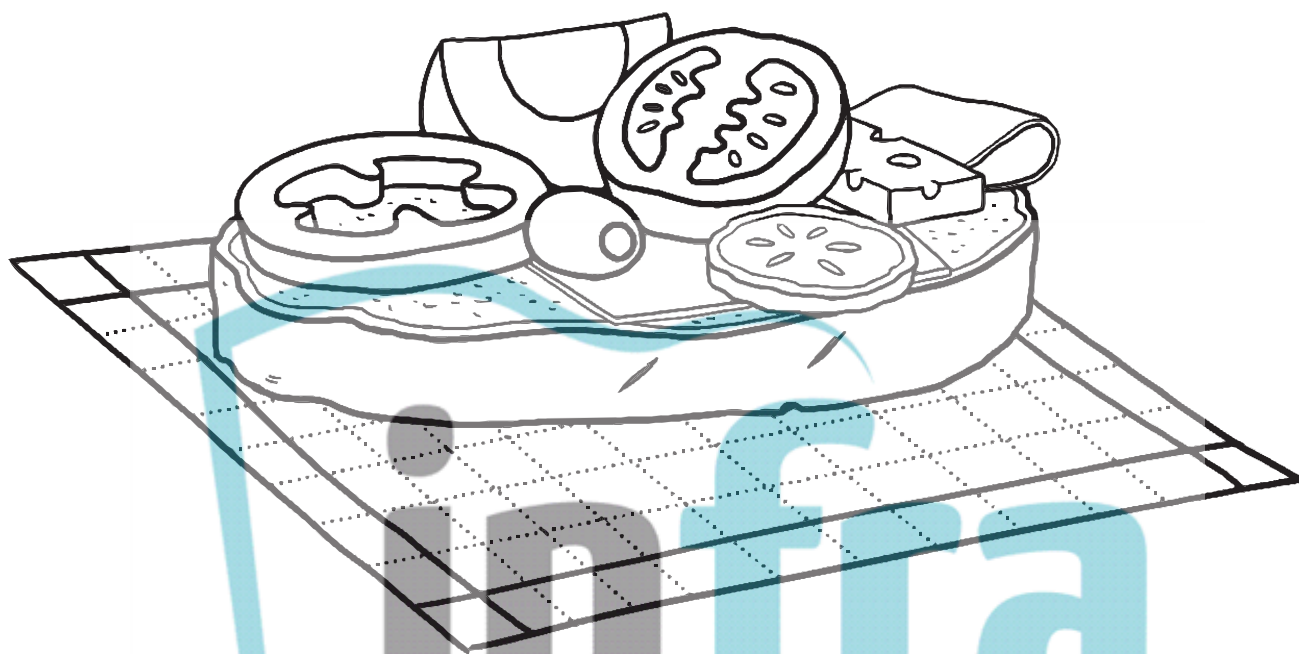
**Jazyček si rozcvičíme,
hlásulienky vyslovíme,
rozprávajme čisto, jasne,
materinská reč znie krásne.**

Recitujeme riekanku a ukazujeme oromotorické cvičenia, ktoré deti po nás opakujú. Nie je potrebné, aby deti riekanku recitovali spolu s nami, primárnym cieľom je nácvik správnej realizácie oromotorických cvičení. Ak deti cvičenie nevládajú, nevedia pohyb vykonať, tak im pohyb primeranou formou vysvetlíme. Ak vidíme chybu, je dôležité dieťa opraviť. Vhodnou pomôckou je malé zrkadlo, v ktorom sa dieťa môže samo skontrolovať. V praxi – medzi deťmi v materskej škole – sa môže stať, že len niektoré z detí daný pohyb nevie vykonať a ostatné áno. Vtedy je vhodné, ak sa mu venujeme individuálne, napríklad počas toho, ako si ostatné deti maľujú pri stole do pracovného zošita ROZCVIČME SI JAZYČEK.

Použitá a odporúčaná literatúra:

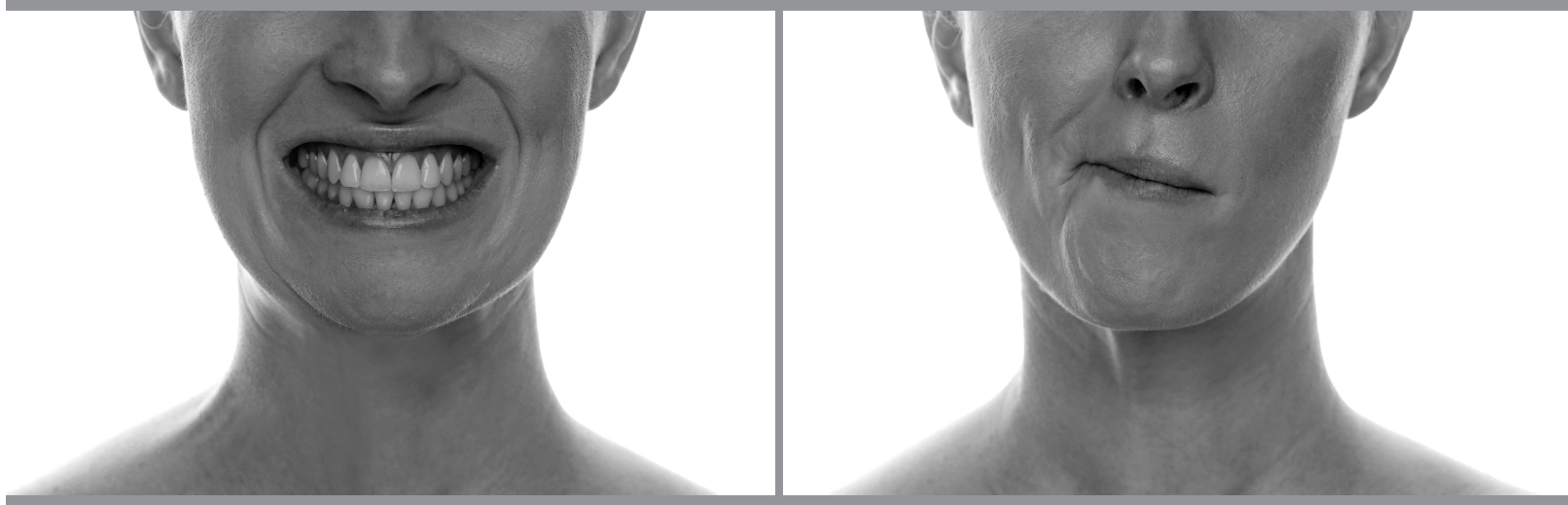
- ANTUŠEKOVÁ, A.** 1995. *Preventívna logopedická starostlivosť*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1995. 130 s.
- DVONČOVÁ J., JENČA, G., KRÁL, A.** 1970. *Atlas slovenských hlások*. Bratislava: Slovenská akadémia vied, 1970. 105 s.
- GÚTHOVÁ, M., ŠEBIANOVÁ, D.** 2002. Terapia dyslálie. In LECHTA, V. A KOL. *Terapia narušenej komunikačnej schopnosti*. Martin: Osveta, 2002. s. 119 – 144.
- GÚTHOVÁ, M., BUNTOVÁ D.** 2016. Narušenie zvukovej roviny reči – artikulačná porucha, fonologická porucha. In KEREKRÉTIOVÁ, A. A KOL. 2016. *Logopédia*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2016. s. 57 – 81.
- KITTEL, A.** 1999. *Myofunkčná terapia*. Praha: GradaPublishing, 1999. 111 s.
- LECHTA, V.** 1990. Logopedické repetitórium. Bratislava: SPN, 1990. 278 s.
- NÁDVORNÍKOVÁ, V.** 2002. Diagnostika dyslálie. In LECHTA, V. A KOL. *Diagnostika narušenej komunikačnej schopnosti*. Martin: Osveta, 2002. s. 122 – 145.
- SAMPALLO-PEDROZA, R. M., CARDONA-LÓPEZ, L. F., RAMÍREZ-GÓMEZ, K. E.** 2014. Description of oral-motor development from birth to six years of age. In *Revista de la Facultad de Medicina*, vol. 62, 2014. no. 4, p. 593 – 604.

DO CHLEBÍKA ZAHRYZNEME, KÚSOK DOBRE POŽUJEME.

DOKRESLI SERVÍTKE VZOR!

Dieťa napodobňuje zahryznutie do chleba a jeho prežúvanie.
Úlohou tohto cvičenia je rozcvičenie a uvoľnenie žuvacích a mimických svalov.
Dbáme na to, aby stoličky zapadali do seba a boli maximálne zavreté,
to znamená, že dieťa zahryzne tak, ako je to preňho prirodzené, bez nastavovania zubov.

LIETADLO, HLÁ, STÚPA NAHOR,

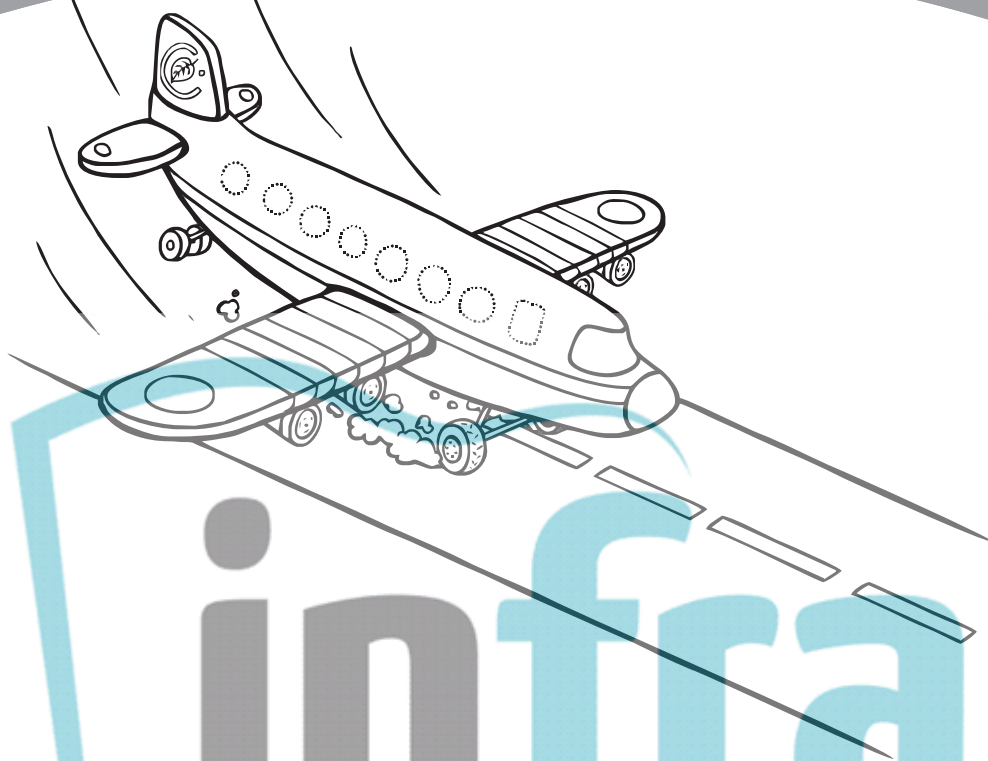

DOKRESLI OBLÁČIKY NA OBLOHE!

Dieťa napodobňuje lietadlo, ktoré letí vysoko v oblakoch. Jeho úlohou je otvoriť ústa tak, aby sa napriek veľkému čeľustnému uhlu dokázalo špičkou jazyka dotknúť horných rezákov z vnútornej strany na hranici zuby – ďasno. Jazyk je v tejto polohe naširoko rozťahnutý, nie zaostrený. Dbáme na to, aby sa konček jazyka neposúval dovnútra k podnebnému oblúku, ale skutočne sa dotýkal horných rezákov. Toto artikulačné postavenie je východiskovým postavením pre hlásky L a R.

KEĎ PRISTÁVA, KLESÁ NADOL.

DOKRESLI OKIENKA NA LIETADLE!

Dieťa napodobňuje pristávanie lietadla. Jeho úlohou je otvoriť ústa, vytvoriť veľký čelustný uhol, kde naširoko rozťahnutá špička jazyka z polohy za hornými rezákmi klesá dole za dolné rezáky.

Táto poloha jazyka sa nazýva aj kulminačný bod hlásky L.

Dbáme na to, aby pri tomto pohybe jazyk nevybiehal von z ústnej dutiny, ale aby uvoľnene klesol z hornej polohy priamo dole.

